

**ХУЛОСАИ
ШҶҶРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D. КОА-027
оид ба додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ ба
КАРИМЗОДА ШАВКАТ КАРИМ**

Диссертатсияи Каримзода Шавкат Карим дар мавзӯи “Асосҳои педагогии таълими хонандагони болаёқат аз фанни технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ” дар шакли дастнавис аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) бо қарори №20 аз 5 феввали соли 2021, шӯрои диссертатсионии 6D КОА-027-и назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» (735700, ш. Хучанд, г. Мавлонбеков 1) ба ҳимоя иҷозат дода шудааст.

Мавзӯи қори диссертатсионии Каримзода Шавкат Карим дар Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон аз 24.12.2015с. тасдиқ шудааст.

Диссертатсияи Каримзода Шавкат Карим дар Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон аз 17 сентябри соли 2020 муҳокима гардида, барои ҳимоя пешниҳод шудааст.

Аз рӯи мавзӯи диссертатсия 11 мақолаи илмӣ интишор шуда, 5 номгӯи он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВМ ФР тавсияшуда, ба таърифи расидаанд.

Рохбари илмӣ: Каримова Ирина Холовна – доктори илмҳои педагогӣ, профессор, номи Президенти Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

МУКАРРИЗОНИ РАСМӢ:

Мирзоев Абдулазиз Раҷабович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи риёзиёт ва низоми иттилоотӣ дар иқтисодиёти Донишқадаи сайёҳӣ, соҳибқорӣ ва хизмат.

Юсупов Саид-Акрамхоҷа Муминович- номзади илмҳои педагогӣ, мудири кафедраи сохтмон ва қорҳои марк-шейдерии Донишқадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон

МУАССИСАИ ТАҚРИЗДИҲАНДА:

Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С.Улуғзода

Ба автореферати диссертатсия тақризҳо аз тарафи шахсони зерин ба Шӯрои диссертатсионӣ ворид шудааст:

1. **Файзализода Ҷумахон Хол** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор, директори МД “Китобхонаи Миллӣ”-и Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Муқарриз эрод надорад.
2. **Мачидова Бибихафиза** - доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи махсус ва таҳсилоти фароғири Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ. Муқарриз эрод надорад.

3. **Мавлоназаров Силмон** – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи технологияи иттилоотӣ ва амнияти иттилоотии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Муқарризи эрондор.
4. **Қурбонзода Муҳаммадсалим** - номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, директори Филиали донишкадаи ҷумҳуриявии тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маорифи ш.Душанбе. Муқарризи эрондор.

Тибқи натиҷаи ҳимояи кушод Шӯроӣ диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ корҳои зерин иҷро шудаанд:

1. Пешниҳоди илман асоснокӣ раванди педагогии кор бо хонандагони болаёқат аз фанни технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии шаҳри Душанбе.
2. Асоснок намудани банақшагирии таълим ва омӯзиши хонандагони лаёқатманд аз фанни технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ ва тақмили усулҳои таълими хонандагони болаёқат аз фанни технологияи иттилоотӣ.
3. Таҳияи барномаҳои таълимӣ ва дастурҳои методӣ таълимӣ барои машғулиятҳои гурӯҳӣ ва инфиродии рушди хонандагони болаёқат аз фанни технологияи иттилоотӣ.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо ин муайян карда мешавад, ки:

- зарурати тақмил додани методикаи таълими хонандагони болаёқат аз фанни технологияҳои иттилоотиро дар низомии таҳсилоти иловагӣ асоснок менамояд, ки пешниҳоди он бевосита ба раванди омӯзиши мавод дар марҳилаи аввал дар доираи таҳсилоти иловагӣ хонандагонро ба фанни технологияҳои иттилоотӣ мувофиқи сохтори се марҳилавии он дар назар доштааст;

- модели низомии инноватсионии таълими фанни технологияи иттилоотӣ барои кӯдакони лаёқатманд, ки омодагии онҳоро барои фаъолияти касбӣ ва соҳиб шудан ба дастовардҳои баланд дар соҳаи технологияи иттилоотӣ таъмин менамояд, таҳия мешавад;

- таъмини таълим ва методологии курси пропедевтикӣ аз фанни технологияи иттилоотӣ барои кӯдакони лаёқатманд дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ;

- технологияи ташаккули ҷузъи иттилоотии фарҳанги касбии мутахассисе, ки дар сатҳи пропедевтикӣ, дар асоси равиши матнӣ дар доираи блок-модулии таъсиси курс ва усулҳои, ки принсипи дугоноро амалӣ менамояд, таҳсил мекунад;

- низомии ташаккули омодагии эҷодӣ ва коммуникативии хонандагон барои идомаи таҳсил ва худрушднамӣ тавассути таълими пропедевтӣ аз фанни технологияи иттилоотӣ барои кӯдакони лаёқатманд;

- низомии ташкили фаъолияти беруназсинфӣ хонандагони

лаёқатманд ва алгоритми мустақили омӯзишӣ бо дарназардошти талаботи ҷомеа ва ниёзҳои таълимии шахс;

- мониторинги квалитети сифати фарҳанги иттилоотӣ ва рушди хонандагон, ки ба онҳо имконияти татбиқ намудани таҳлил, арзбӣ ва ислоҳи саривақтии онҳоро фароҳам меорад;

- меъёрҳои ташаккули маҳоратҳои касбии хонандагон, аз ҷумла сатҳи дониши донишу малакаҳои ибтидоии касбӣ, омодагии эҷодӣ барои идома додани таҳсил дар шароити нав ва ташаккули сифатҳои шахсии мутахассиси оянда.

Аҳамияти амалии таҳқиқот бо ин муайян карда мешавад, ки:

- нақш ва мавқеи таҳсилоти иловагии хонандагони болаёқат аз фанни технологияҳои иттилоотӣ муайян карда шуда, самтҳои тақвими додани методикаи таълими хонандагон дар системаи он муайян карда шудаанд;

- низоми педагогии таълими фанни технологияи иттилоотӣ барои хонандагони лаёқатманд, ки дар таҷрибаи таълими мактабҳо ва марказҳои рушди истеъдодҳо, дар курсҳои таълимии компютери назди марказҳои кӯдакон ва наврасон ҷорӣ гардида, имкон дод, ки сифати таълими фанни технологияи иттилоотӣ барои хонандагони болаёқат баланд бардошта шавад;

- манбаҳои таҳияшуда барои назорат ва таълими маводди дидактикӣ воситаҳои баҳодихӣ ва ташхиси омодагии хонандагон барои омӯзиши бомуваффақияти фанни технологияи иттилоотӣ аз ҷониби омӯзгорони фанни технологияи иттилоотӣ дар Маркази рушди истеъдодҳои назди Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе ва ноҳияҳои он ва дар раванди баланд бардоштани ихтисоси кормандони соҳаи маориф дар Филиали Донишкадаи ҷумҳуриявии тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе истифода мешаванд;

- тавсияҳои методӣ барои омӯзгорони технологияи иттилоотӣ доир ба омодагии хонандагони болаёқат барои иштирок дар олимпиадаҳои фаннӣ коркард гардида, дар фаъолияти амалии омӯзгорони технологияи иттилоотӣ истифода карда мешаванд;

- ҷорӣ намудани методикаи пешниҳодшудаи таълими фанни технологияҳои иттилоотӣ барои хонандагони болаёқат дар низоми таҳсилоти иловагӣ имкон медиҳад, ки баррасии ҳамаҷонибаи хусусиятҳои инфиродӣ фароҳам оварда шавад ва дархостҳои гуногуни хонандагони болаёқат пурра ба назар гирифта шаванд;

- маводи методии таҳия намудаи мо метавонад дар низоми таҳсилоти иловагӣ барои хонандагони болаёқат дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ барои баланд бардоштани самаранокии он ва барои таълим ва бозомӯзии кадрҳои дахлдори педагогӣ истифода шаванд.

Асоснокӣ ва бозтаҷрибаи натиҷаҳои таҳқиқот.

Эътимоднокии натиҷаҳои илмӣ рисолаи диссертсионӣ, саҳеҳии хулосаҳо ва тавсияҳои мушаххас бо санҷиш ва озмоиши онҳо дар

муассисаҳои давлатии “Маркази рушди истеъдодҳои назди Сарраёсати маорифи шаҳри Душанбе”, “Маркази кӯдакон ва наврасони шаҳри Душанбе”, дар конфронсиҳои илмӣ, симпозиумҳо ва семинарҳо исботи худро пайдо намудаанд.

Асоснокӣ ба дастомадаи натиҷаҳои рисолаи диссертатсионӣ чунин таъмин мешавад:

- муайянсозии мушаххаси мушкилот, вазифаҳо ва мавзӯи соҳаи таҳқиқот;

- татбиқи мунтазами асосҳои назариявӣ ва методологии коркардҳои, ки эътирофи илмиро соҳибгардида, аз санҷиши ҳамаҷонибаи амалӣ гузаштаанд;

- истифодаи маҷмӯи усулҳои таҳқиқоти илмӣ, ки бо мақсад, вазифа ва мантиқи он мувофиқ мебошанд;

- мувофиқати таҳлилҳои сифатӣ ва миқдорӣ бо раднопазирии мантиқии ҳулосаҳо.

Саҳми шахсии унвонҷӯ аз инҳо иборат аст:

- иштироки бевоситаи муалиф дар тамоми марҳилаҳои таҳқиқот, дар масъалаҳои таҳлили қори илмӣ, ҷамъоварии маъно ва таҳлили амиқи адабиёти илмӣ, таҳлил ва шарҳу тафсири маълумоти дарёфтшуда ва ба низом дароварии онҳо, коркарди мушоҳида ва таҷрибаҳои озмоиш бо зикри натиҷаҳои ноилшуда; - муайянсозии нақш ва аҳамияти ташхиси лаёқатмандӣ дар низоми таҳсилоти иловагӣ ва дар ин асос муайян кардани самтҳои такмили методикаи таълими технологияҳои иттилоотӣ дар системаи таҳсилоти иловагӣ; - муайян кардани мундариҷа ва хусусиятҳои методикаи татбиқи марҳилаҳои алоҳидаи таҳсилоти иловагӣ барои хонандагони болаёқат аз ҷанни технологияҳои иттилоотӣ; - санҷиш ва таҳлили самаранокии методикаи таҳияшуда бо роҳи озмоиш-таҷрибаӣ. - интишори мақолаҳои дастурҳои илмӣ доир ба мавзӯ ва дар семинару конфронсиҳои илмӣ-назариявӣ умумичумхуриявӣ ва донишгоҳӣ ба сифати маъруза муаррифӣ намудан.

Диссертатсия масъалаҳои асосии ҳадафҳои илмии таҳқиқот - системаи таҳсилоти иловагӣ барои хонандагони болаёқат дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ дар раванди таълим, шароит ва равандҳои педагогии таълими хонандагони болаёқат аз ҷанни технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ мебошад ки ба меъёри ягонагии дохилӣ мутобиқ аст, фаро мегирад ва боэътимодии он бо пояи мустаҳкамҳои методологӣ, нақшаи саҳеҳи коркарди муназзам ва мунтазами илмӣ ва ҳулосаҳои мантиқӣ арзёбӣ шудааст.

Аз ҷиҳати мазмун диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мутобиқат мекунад.

Ҳангоми овоздиҳии пинҳонӣ Шӯроӣ диссертатсионӣ дар ҳайати 12 нафар, аз онҳо 8 нафар доктори илм аз рӯи ихтисоси самти диссертатсия баррасишаванда, чунин натиҷагирӣ шуд:

тарафдори додани дараҷаи илмӣ 12 нафар,
муқобили додани дараҷаи илмӣ нест.
бюллетенҳои безътибор – нест.

Шӯрои диссертатсионӣ дар ҷаласаи худ аз 15 майи соли 2021 ба ҷунин ҳулоса омад, ки диссертатсияи Каримзода Шавкат Карим дар мавзӯи “Асосҳои педагогии таълими хонандагони болаёқат аз ҷанни технологияи иттилоотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ” кори таҳқиқотии мустақилонаи анҷомёфтаи илмиву таҳассусӣ буда, ба талаботи бандҳои 10,11,12,14 ва 16-и Низомномаи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмӣ (дотсент, профессор)», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, таҳти № 505 тасдиқ шудааст, комилан ҷавобгӯӣ мебошад ва дар ин замина

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Ба Каримзода Шавкат Карим дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) дода шавад.

2. Ҳулоса ва қарори шӯрои диссертатсионии 6Д.К.О.А-027 дар назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” дар мувофиқа бо “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмӣ (дотсент, профессор)”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016 таҳти №505 тасдиқ гардидааст, тасдиқ карда шавад.

3. Аз КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост карда шавад, ки ҳулоса ва қарори шӯроро тасдиқ намояд ва ба Каримзода Шавкат Карим дипломи дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ дода шавад.

Раиси шӯрои диссертатсионии
6Д.К.О.А-027, доктори илмҳои
педагогӣ, профессор

Шаропов Ш.А.

Котиби илмии шӯрои диссертатсионии
6Д.К.О.А-027
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент
15.05.2021с.

Бобоева С.Б.

муҷаллаҷ

си пилбарӣ
к 4

Дусиқова З.С.